

James Butler Hickok

(27. máj 1837 – 2. august 1876), známi viac ako Wild Bill Hickok, bol legendárna postava amerického Divokého Západu. Jeho schopnosti a skúsenosti ako pištoľníka a zveda, spoločne s povestou muža zákona, poskytli základ jeho sláve, aj keď niektoré z jeho hrdinských činov boli vymyslené.

Hickok prišiel na Západ ako ozbrojený sprievodca dostavníkov, potom sa stal ochrancom zákona v pohraničných teritóriách Kansasu a Nebrasky. Počas Občianskej vojny bojoval v armáde Únie a po vojne sa preslávil ako zved, strelec a profesionálni hráč kariet. Medzi plnením povinnosti presadzovať právo a hazardom, ktorý mierne prevažoval, bol Hickok ešte zapletený v niekoľkých významných prestrelkách a nakoniec v jednej z nich bol zabitý pri hraní pokru v saloone v Južnej Dakote.

Tento dobrodruh, pištoľník, šerif a hráč pokru sa stal legendou už počas svojho života. Jeho predčasná smrť s kartami v rukách ho však preslávila ešte viac a zaradila ho do panteónu nezabudnuteľných osobností divokého západu. Aj v jeho prípade, ako u iných slávnych pištoľníkov, platilo, že legendou sa stal zásluhou iných, ktorí mnohonásobne nafukovali jeho činy. Osoba Divokého Billa Hickoka bola často idealizovaná, a nie len on, ale aj iné ikony ako Buffalo Bill či Wyatt Earp často balansovali na hranici zákona a často ju aj prekročili. Autori rôznych novinových článkov, či románov zvýšili počet zabitých Divokým Billom až na číslo sto, kde sú, samozrejme, podľa vtedajšieho zvyku zahrnutí len belosi. No Hickok sa tomu nebránil, naopak na tento fakt prikyvoval. A tak vznikla legenda.

Mladý James Butler Divoký Bill, vlastným menom James Butler Hickok, sa narodil 27. mája 1837 v Troy Grove v Illinois. Jeho otec William Allonzo Hickok bol obchodníkom, neskôr farmárom a stihol splodiť šesť detí, 4 synov a 2 dcéry. Mladý James Butler sa už ako osemročný zoznámil s koltami a k štrnástim narodeninám dostal od otca úplne novú pušku. Aj keď v škole nebol zlým žiakom, práve v streľbe objavil svoje najväčšie nadanie a láska ku zbraniam mu zostala po celý život. Keď mu ako pätnásťročnému zomrel otec, rodinu začali živiť starší bratia. James chcel tiež prispievať do rodinnej pokladne, a preto sa zamestnal na vlečnej lodi. V roku 1855 sa ako osemnásťročný postavil na vlastné nohy a opustil rodný dom. Vystriedal množstvo zamestnaní. Najprv pôsobil v Kansasu, ktorý bol v tej dobe veľmi nepokojným miestom. James sa stal členom ozbrojenej skupiny Červené nohy, v ktorom sa spoločovali odporcovia otroctva zo severu. Nepokojná krv ho hnala ďalej a ako 20-ročný sa zamestnal v prepravnej firme Russel, Majors & Waddell.

Jeho prvou úlohou bolo zásobovanie vojenskej trestnej výpravy, ktorá mala v Utahu spacificovať náboženskú sektu mormónov. Počas tejto výpravy sa zoznámil s chlapcom Williamom Frederickom Codym, ktorý sa neskôr preslávil pod menom Buffalo Bill. William bol terčom posmechu kovbojov, ale James sa ho zastal a vzniklo z toho priateľstvo na celý život. Počas výpravy sa partia stala dvakrát cieľom indiánskeho útoku a James Butler si údajne pripísal na svoj účet prvých Červenokožcov. Nakoniec ich prepadli samotní lovení – mormóni, a pretože boli v mnohonásobnej presile, členovia trestnej výpravy zvolili kapituláciu. K ich veľkému prekvapeniu však boli prepustení, mormóni im len odobrali zbrane. James a celá skupina sa museli vrátiť pešo 1600 kilometrov. Trvalo im to mesiac a len zázrakom unikli Indiánom a smrti hladom.

McCanlesov masaker

Po týchto udalostiach sa James Butler Hickok zamestnal ako ozbrojený sprievodca dostavníkov firmy Overland Stage Company a brázdil Utah, Nebrasku, Nové Mexiko, Missouri či Colorado. V roku 1860 zriadila tato firma dostavníkovou stanicu pri Rock Creek v južnej Nebraske a Hickok sa stal osobným strážcom správcu stanice Wellman. A tam sa začína odvíjať dodnes spoľahlivo neobjasnená kapitola jeho života, ktorá prispela k prezývke Divoký Bill. Čo hovorí legenda? David Colbert McCanles bol údajne vodcom desaťčlennej bandy vrahov a lupičov, ktorí prepadli Wellmanovu dostavníkovú stanicu. V tej dobe sa tam nachádzal len samotný Hickok, preto musel majetok brániť sám a s pomocou pušky, pištole a noža dokázal vzdorovať presile a nakoniec aj keď sám ťažko zranený, zlikvidoval celú bandu vrátane jej zákerného šéfa, ktorého trafil priamo do jeho srdca. Legenda je len legenda, ako obvykle prikrášená, počet nepriateľov treba vydeliť dvoma, vzdialenosti od terča skrátiť o polovicu a veľkosť terča dvojnásobne zväčšiť. Našli sa aktivisti, ktorí legende neverili a dôsledne pátrali. A vtedy sa hrdinský Hickok začal líšiť od ideálu.

Dnes sa už nedozvieme, do akej miery je Monroe McCanles, syn údajného vodcu bandy, dôveryhodný svedok, ale ako jediný sa pri masakri zachránil. Jeho otec vraj nebol žiadni lotor, a ani vodca zákernej bandy. Prišiel totiž spolu s ním, susedom Gordonem a bratrancom Woodem na Wellmanovu stanicu prebrať obchodné záležitosti – firma vlastniaca stanicu mu totiž dlhovala peniaze za pozemky. „Môj otec vošiel do domu, kde sa skrýval Divoký Bill. Nastala krátka výmena názorov a potom zaznel výstrel.

Z domu vybehol Divoký Bill a mi sme sa dali na útek. Gordon a Wood však boli tiež zastrelení. „Inou možnou príčinou sporu bola vraj žena, Sarah Shullová (neskôr používala meno Kate Shell). Vôbec neoplývala krásou, no na divokom západe však bolo žien ako šafranu, a tak medzi oboma mužmi došlo k rivalite. V každom prípade, správy o masakre sa šíрили ako preriiový požiar a Hickokova sláva neporaziteľného pištoľníka nabrala gigantické rozmery. Možnosť, že mohlo ísť o zákernú vraždu, zostávala nepovšimnutá.

Idol žien

Divoký Bill bol pre mnohé ženy neodolateľný a už v počas občianskej vojny 1861 – 1865 mal za sebou románik s indiánkou Mary Loganovou. Nárok na Hickok si robila aj Calamity Jane, ďalšia rozporuplná, ale nepochybne legendárna ženská postava divokého západu. Údajne mali dokonca spolu dcéru, tento fakt však nebol nikdy dokázaný. Navyše Divoký Bill bol vraj šarmantný, 190 centimetrov vysoký muž, idol mnohých žien. Nosil dlhé vlasy ako signál Indiánom, že nemá strach pred skalpovacími nožmi. Chodieval oblečený ako dokonalý džentlmen, podľa najnovšej módy divokého západu a ženám vedel popliesť hlavy. Pritom Calamity Jane nebola v žiadnom prípade vzorom ženskej krásy, často pila a bila sa rovnako dobre ako chlap. Ďalšiu lásku zažil Bill v podobe o 11 rokov staršej krasojazdkyne Agnes Lake Thatcherové. Päť rokov usiloval o jej ruku. Najprv neuspel, ale dočkal sa a bola svadba. Manželstvo im vydržalo 2 týždne, Bill sa zbalil a stratil sa v prérii.

Fanatik do zbraní

Ako správni pištoľníci, i Hickok bol fanatikom do zbraní. Na puzdra si príliš nepotrpel, pretože podľa jeho názoru spomaľovali taseenie, a preto kolty s pažbami vykladanými slonovinou perleťou nosil

zastrčené za opaskom nohavic. Hickokovou najobľúbenejšou zbraňou bol revolver Colt Navy, model 1851, cal. 36, v tých časoch špičková zbraň. Napriek legendám, ktoré sa šírili, Divoký Bill nebol ani super rýchly, a ani super presný a po divokom západe chodili muži, ktorí ho v streleckom umení ďaleko prekonávali. Navyiac výkony, ktoré vtedajší majstri podávali, by dnes nestačili ani na postup do okresnej súťaže. Hickok však všetkých porazil svoju chladnokrvnosťou a železnými nervami. Keď sa dozvedel, že ho nejaký chlap v bare ohovára, prišiel za ním a z očí do očí si problém vyjasnil. Vo väčšine prípadov sa to prekvapivo obišlo bez krvipreliať. Hickok nikdy nestratil hlavu, a práve to ho robilo jednotkou.

Hickok, podľa pamätníkov – aspoň v neskorších rokoch svojho života – nikdy nemal charakter zabijáka. Nezabíjal bezdôvodne a nekochal sa pohľadom na mŕtvolu ležiacu v kaluži krvi. Hickok vystrelil, pristúpil k obeti, aby sa uistil, že ho už nemôže ohroziť, a od tej chvíle ho jeho protivník už nezajímalo. Hickok strieľal vždy len v sebaobrane, a v celom procese prestrelky mu šlo len o pôžitok zo strieľania, nie zo zabíjania. Na tomto mieste je treba zrušiť mýtus, vytvorený režisérmi westernov, o chlapoch s dvoma koly na opasku, jedným naľavo a druhým vpravo. Niečo takého neexistovalo. Každý muž mal spravidla len jedno puzdro zo zbraňou, a pre prípad núdze niektorí ešte nosili dobre ukrytú miniatúrnu jednoranovú pištoľ Derringer.

Divoký Bill nenosil svoje koly (Colt 1851 Navy) v púzdach, ale za šerpou, alebo opaskom a tasil krížením rúk. Hlavný výhoda tohoto tasaní je, že každou ruku mohol tasiť kolt z pravej, alebo aj ľavej strany. V dobe keď zastával funkciu šerifa, každé ráno trénoval strelbu na cieľ.

Nekompromisní šerif

Wild Bill Hickok mal povest' výnimočného strelca, bol chladnokrvný a mal elementárny zmysel pre spravodlivosť – tieto vlastnosti ho predurčovali, aby stál na strane zákona a zaistoval poriadok v niektorom meste ako šerif. Tak sa aj stalo, a v roku 1869 prijal funkciu šerifa v meste Hays City. Ešte sa tam ani poriadne neohrial, už si ho vzala na mušku miestna pištoľnícka jednotka – výtržník a falošný hráč Jack Strawhan. Ten nekompromisne vošiel do baru, kde Hickok popíjal, a bez výstrahy tasil kolt. Bill bol však rýchlejší a prestrelil Strawhanovi hlavu. Neskôr sa Strawhanov brat rozhodol pre pomstu, skončil však rovnako. Je pochopiteľné, že na post šerifa sa často dostali aj muži, ktorí balansovali na hrane zákona, ba dokonca ho často prekračovali i v tomto úrade. Nech už to bola spolupráca s bohatými a niekedy aj bezohľadnými rančermi skupujúcimi pozemky, alebo šerif len demonštroval svoju moc nad obyvateľmi, ktorí z obáv o svoje životy „držali ústa a krok“. Jedno je isté – Hickok ako šerif nezlyhal, všade, kde pôsobil, sa významne pričínal o zavedenie verejného poriadku. Jedným z prostriedkov k zavedení poriadku v meste bol zákaz nosenia zbraní. Verejnosť už v tej dobe mala plné zuby prestreliek, pri ktorých na zblúdilé guľky umierali aj nevinní, a okrem toho spojenie zbraň a alkohol veštilo len smrť a výtržnosti. Hickok na tomto zákaze striktno trval a kriminalita v meste citeľne poklesla. Občas niekto tento zákon nerešpektoval, ako napríklad pištoľník William Mulvey, ktorého Bill poslal rafinovane do večných lovíšť. Divoký Bill vtedy zakričal na fiktívne postavy: Aha, veď on je úplne opitý na čo sa William obzrel, možno bol naozaj opitý, a to sa mu stalo osudným. Skončil s guľkou v hlave.

Vo februári 1870 však musel Hickok Hays City v narýchlo opustiť. Aj tu sa historické pramene menia, a preto si pripomeňme jednu z verzí. Do miestneho baru sa vraj prišli pobaviť vojaci z neďalekej pevnosti. Podgurážený alkoholom si začali Divokého Billa doberať, a ten ich dal z baru vykázať, medzi nimi vraj aj Toma Custer – brata slávneho generála George Armstronga Custer. Po chvíli sa však vrátili, aj s posilami z pevnosti. Okamžite došlo k pästnému súboju. Hickok dlho odolával presile,

nakoniec ho však vojaci zrazili k zemi, a tak Divoký Bill použil poslednú možnosť – svoj preslávený kolt. Zabil štyroch vojakov, zbytok zbabelo ušiel a Bill sa dobytý a krvavý odplazil do bezpečia. Vedel však, že veliteľ pevnosti – slávny generál Sheridan – vydá rozkaz k jeho zatknutiu, a preto okamžite Hays City opustil.

Herec a hráč pokru

Zaujímavou, ale rozpačitou kapitolou v Hickokovom živote bola jeho herecká kariéra v legendárnom kočovnom cirkuse Wild West Show, ktorý patrila jeho dávnemu priateľovi Williamu Codymu alias Buffalo Billovi. Hickok sa dal zlákať, zrejme z úcty k priateľovi a povzbudení vidinou zárobku do predstavenia zvedovia prerie. Úlohu mal jednoduchú, v predstavení bez deja mal strieľať slepými nábojmi, likvidovať Indiánov a oslobodiť bielu zajatkyňu. V tej dobe, písal sa rok 1874 – nebolo publikum podobnými predstaveniami ešte presýtené, stačila mu prítomnosť zálesáckych hviezd a zdalo sa, že všetko pôjde ako po masle. Divoký Bill však ako herec totálne prepadol. Jednoznačne nemal toľko talentu, ako na streľbu.

Na pódiu pôsobil viac než rozpačito, nedokázal zo seba dostať ani pár súvislých viet, a tak sa jedného dňa zbalil a odišiel až do Black Hills, kde v tej dobe práve objavili zlato. Všade, kde sa dolovalo zlato, sa hrával i poker, a Hickok sa rozhodol, že sa nebude zaťažovať kopaním zlata z neistým výsledkom, ale že si ho vezme pohodlnejšie – pri kartárskom stole. V žiadnom prípade nebol zdatným hráčom pokru, ako ho glorifikujú niektoré historické pramene. Víťazstvo mu väčšinou priniesol rešpekt súperov k jeho povesti pištoľníka. Najprv pôsobil v meste Cheyenn, neskôr sa však presunul do mestečka Deadwood. Nebolo to vlastne ani mesto, len jedna ulica plná blata, ktorú lemovali bary, hotely a bordely. Slušných občanov žilo v Deadwoode ako šafranu, zákon tam totálne absentoval a vraždy, násilie či prepady vozov zo zlatom boli na dennom poriadku. V Deadwoode žilo mnoho skrachovaných existencií, ale i dosť boháčov, ktorých Bill v pokri často porazil, či už kartami, alebo koltami a zhrabol peniaze.

Karta mŕtveho muža

V tej dobe Siuxovia s Čejeni zmasakrovali pri Little Big Horne siedmu kavalériu generála Custeru, a táto udalosť z 25. júna 1876 dlhé mesiace naplno zamestnávala verejnosť v Deadwoode, samozrejme okrem zlata v Black Hills a osláv 100. výročia založenia Spojených štátou. Hickokova sláva bola v tieni týchto udalostí, naviac sa mu výrazne začal zhoršovať zrak. Z obáv o svoj zrak (čo by bola pre pištoľníka doslova tragédia) trávil stále viac času na ópiových seansách, často pil a podľa niektorých, bol už len svojím vlastným tieňom. Nikomu preto nenapadlo, že by mohol ešte mať nepriateľa ako za svojich divokých dôb. A predsa, 2 augusta 1876 hral tridsaťdeväťročný Divoký Bill ako vždy poker. Lenže v ten pamätný deň sedel prví, a zároveň poslednýkrát z neznámeho dôvodu otočený chrbtom k dverám, a nie k stene, ako bolo jeho dlhoročným zvykom. Je to o to zarážajúcejšie, pretože už pár dní mal tušenie že skoro zomrie, s čím sa zveril aj svojmu najlepšiemu priateľovi Charliemu Utterovi. Ďalšími spoluhráčmi pri stole boli Carl Mann, majiteľ podniku a lodivod kapitán Massey. Hodiny ukazovali 16 hodín a 10 minút a hra naberala obrátky, keď spoza vedľajšieho stola vstal akýsi muž, odstrčil pár prostitútok, nekompromisne pristúpil k Billovi a z bezprostrednej blízkosti ho zozadu strelil do hlavy. Hickok bol okamžite mŕtvi. Vrahom bol Jack McCall – podľa niektorých pamätníkov škúľavý a mentálne zaostalý, ktorý podľa jednej verzie hral opilca, zvalený na stole v kaluži piva a čakajúceho na svoju príležitosť. Druhá verzia hovorí, že McCall prišiel k saloonu, uviazal koňa,

sebavedome vošiel dovnútra a hneď začal strieľať. Dvadsaťpäťročný McCall sa pred súdom bránil tým, že Hickok kedysi dávno zastrelil jeho brata, vďaka čomu ho súd oslobodil a spravodlivosti tak unikol. Nie však nadhlo – neskôr sa opitý v pevnosti Fort Laramie chválil, že žiadneho brata nikdy nemal a Divokého Billa zabil, aby sa stal slávnym. Súd v Yanktone tentokrát nemal zľutovanie a 1. marca 1877 McCall skončil na šibenici.

V okamihu smrti držal Divoký Bill v rukách sériu kariet, ktorej sa od tej doby hovorí karta mŕtveho muža, alebo tiež ruka mŕtveho muža. Aké to boli karty? Informácie sa aj tu rozchádzajú, údajne to boli žltá a zelená osmička, žltá a zelená eso a guľová deviatka. Podľa iného zdroja to boli zelené a krížové áčko a 2 čierne osmičky. Tak, alebo onak, Hickok vtedy odohral svoju poslednú partičku pokru. Divoký Bill Hickok je pochovaný na cintoríne v Deadwoode, a jeho hrob je dodnes turistickou atrakciou, ktorá priťahuje návštevníkov z celého sveta. Hickok je stále živou legendou, námetom desiatok filmov či stoviek zošitových westernov a kníh. Prenikol i do hudobného priemyslu – stal sa námetom textov piesní a jedna z najznámejších českých kapiel si dala podľa neho meno Divokej Bill. Čo je zo života Divokého Billa skutočnosť, a čo výmysel? To už dnes neodhalíme. Hickok sa nikdy sám nechválil, robili to zaňho iní. Odpovedal záhadne, diplomaticky a mnohomyseľne, čím veľmi takticky podporil legendy, ktoré o ňom kolovali už za jeho života. Nech je, ako chce, Divoký Bill Hickok je pravdepodobne najslávnejším zo slávnych postav divokého západu.

Prebraté z webu oldwestcompany.cz

